

Etnokultūros šaknys gamtoje

Saugomų teritorijų patirtis

SAUGOMA IR TAU!

Rūta Baškytė

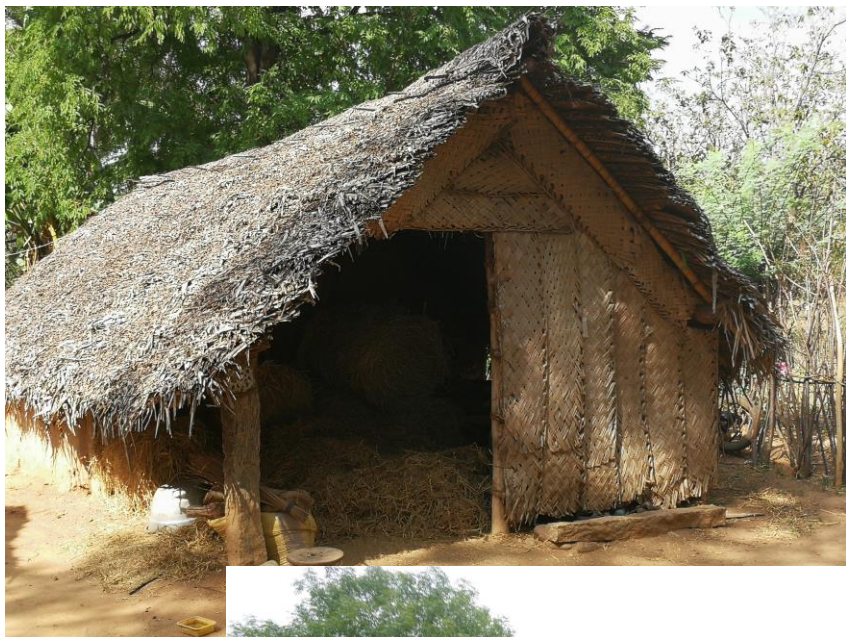
Turinys

- Skirtinga gamta – skirtingos sąlygos gyvensenai, tradicijoms. Prisitaikymas prie gamtos
- Nacionalinių / Regioninių parkų esmė / steigimo tikslai
- Lankytojų centrų, kt. ekspozicijos, gamtos mokyklos, takai
- Edukacijos
- Renginiai

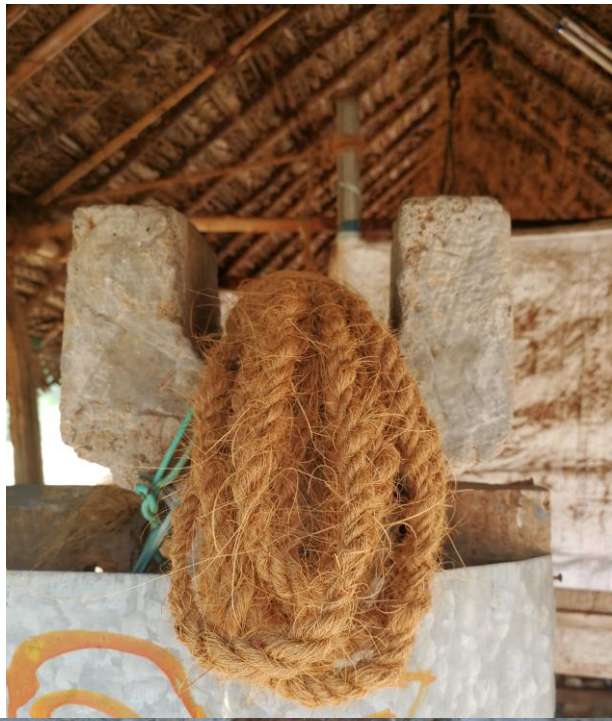

Skirtinga gamta – skirtingos sąlygos gyvensenai, tradicijoms

Viskas iš gamtos

Nacionalinių / Regioninių parkų esmė / steigimo tikslai

Nacionaliniai parkai – ST, įsteigtos nacionalinės svarbos gamtiniam ir kultūriniam kraštovaizdžiui, **reprezentuojančiam šalies etnokultūrinių sričių gamtos bei kultūros savitumus**, saugoti ir tvarkyti

Regioniniai parkai – ST, įsteigtos gamtiniu, kultūriniu ir rekreaciniu požiūriais regioninės svarbos kraštovaizdžiui ir ekosistemoms saugoti, jų rekreaciniam bei ūkiniam naudojimui reglamentuoti

NP / RP steigimo tikslai:

- išsaugoti gamtiniu ir kultūriniu požiūriais vertingą kraštovaizdį
- išsaugoti tipiškas arba unikalias ekosistemas
- ...
- **propaguoti ir remti Lietuvos regionų etnokultūros tradicijas**

Kultūriniai draustiniai

- **archeologiniai** – vietovėms, kurių teritorijos savitumą lemia archeologinių objektų sandaupos ar kompleksai, saugoti

(Kretuono, Bražuolės, Gegrėnų, Mošos, Pabiržulio, Pelekonių, Rėkučių, kt.)

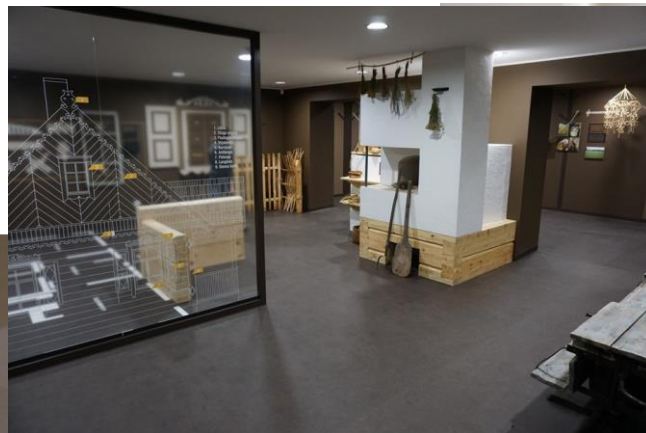
- **etnokultūriniai** – vietovėms, kuriose yra tradicinės architektūros ar kitais etnokultūriniais ypatumais išsiskiriančių gyvenviečių ar jų dalių, sakralinėms ir ritualinėms vietovėms, mitais, legendomis ir padavimais sureikšmintų objektų ar vietų sandaupa išsiskiriančioms vietovėms saugoti

(Didžiasalio, Karklės, Musteikos, Poškonių, Rimašių, Salų, Šilėnų, Varniškių, Žižmų, kt.)

Lankytojų centrų ekspozicijos, gamtos mokyklos takai

Lankytojų centrų ekspozicijos, gamtos mokyklos, takai

Ekspozicija Mitologija + Mitologinis takas
+ edukacijos jame

Edukacijos

- Edukacinė programa apie buitį priešistoriniais laikais „Senujų gyventojų kailyje“
- Paukštis Rytų aukštaičių tautosakoje ir folklore
- Tautodailės raštai ir simboliai
- Ugnies išgavimas titnago pagalba
- Žvakių liejimas, Šiaudinių sodų rišimas, Margučių marginimas, Vytinių juostų audimas
- Tradicinis darželis

Renginiai

- Tradiciniai kalendoriniai: Rasos, Užgavėnės, Vėlinės, kt.
- Teminiai: Aukštaitijos NPD – karvių plukdymas Meironyse, stintelių šventė, Dzūkijos NPD – drevinė bitininkystė, Anykščių RPD – naktigonės su arkliais, kt.
- Reprezentaciniai, proginiai: RP 25-metis Rumšiškėse

IŠSAUGOKIME, DOMĒKIMĒS, TĒSKIME

Ačiū už dāmes!

SAUGOMA IR TAU!

